

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Розроблення громадського проєкту «Бюджет участі»

Студентки 4 курсу, 16 групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

Мазюри
Анастасії
Василівни

(підпис студента)

Науковий керівник
д.е.н,
доцент

Новікова
Наталія
Леонідівна

(підпис керівника)

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

Головня
Юлія
Ігорівна

(підпис гаранта)

Київ 2022

Державний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри _____

«01» грудня 2021 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентові

Мазюри Анастасії Василівни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): **«Розроблення громадського проекту «Бюджет участі».**

Затверджена наказом ректора від «26» листопада 2021 р. № 3884

2. Строк здачі студентом закінченого проекту (роботи)
05.06.2022 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Метою роботи (проекту) є поглинення теоретичних засад проектування та розроблення рекомендацій щодо громадського проекту «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району м.Києва (створення зеленої зони відпочинку для дітей).

Об'єктом дослідження є процес розроблення громадського проекту «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району в м.Києва.

Предметом дослідження виступає теоретичні та прикладні аспекти розроблення громадського проекту «Бюджет участі».

4. Зміст випускного кваліфікаційного проекту (роботи) (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП	5
--------------------	---

РОЗДІЛ 1. ОЦІНКА ПРОБЛЕМ ФІНАНСОВОГО ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕЧЕРСЬКОГО РАЙОНУ м. КИЇВ

1.1. Загальна характеристика Печерського району м. Київ.....	9
1.2. Існуючі проблеми ресурсного та фінансового забезпечення Печерського району м. Київ.....	15

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПРОЄКТУ «БЮДЖЕТ УЧАСТІ» НА ПРИКЛАДІ ПЕЧЕРСЬКОГО РАЙОНУ м. КИЇВ

2.1. Розроблення громадського проекту «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району м. Київ (створення «зелена зона» відпочинку для дітей).....	20
2.2. Етапи та результати реалізації проекту «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району м. Київ.....	25

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	27
-------------------------------------	----

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31
---	----

ДОДАТКИ	32
----------------------	----

4. Календарний план виконання роботи (проекту)	
--	--

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 20.11.2021	20.11.2021
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 05.01.2022	05.01.2022
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.03.2022	20.03.2022
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.04.2022	20.04.2022
5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи	До 23.05.2022	23.05.2022
6	Підготовка письмового відгуку на випускну кваліфікаційну роботу	До 01.06.2022	01.06.2022
7	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	01-05. 06.2022	01-05. 06.2022
8	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 10.06.2022	До 10.06.2022
9	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту	За графіком	За графіком

5. Дата видачі завдання «01» грудня 2022 р.

6. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Новікова Н.Л.

(прізвище, ініціали, підпис)

7. Гарант освітньої програми

Головня Ю.І.

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Завдання прийняв до виконання студент

Мазюра А. В.

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Випускна кваліфікаційна робота Мазюри Анастасії Василівни на тему: «Розроблення громадського проекту «Бюджет участі»» відповідає темі та носить актуальний характер. Автором опрацьовано значний масив вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел, що дало змогу розкрити сутність заявленої теми.

У першому розділі автором надана загальна характеристика Печерського району м. Києва та проаналізовано його ресурсне та фінансове забезпечення. Другий розділ ВКР присвячено пошуку публічно-управлінських рішень щодо розроблення громадського проекту «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району м. Києва (створення зеленої зони відпочинку для дітей).

Зміст та структура роботи розкривають тему, робота виконана відповідно до вимог та рекомендована до захисту з позитивною оцінкою, а її автор Мазюра Анастасія Василівна заслуговує на присвоєння ступеня бакалавр зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».
Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Головна Юлія Ігорівна

(ПІБ, підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект):

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студентки Мазюри А.В. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми): Головна Юлія Ігорівна

(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Наталія Леонідівна

(підпис, прізвище, ініціали)

«10» червня 2022 р.

ВСТУП

Актуальність теми. Конфлікт інтересів між місцевою владою та громадянами України за останні роки посилюється, що призвело до зниження довіри населення до влади. Згідно з дослідженням Міжнародного інституту соціології в Києві у 2016 році, менше 10% українців були опитані довіреними державними службовцями [12]. Через величезну прірву між українською владою та населенням з кожним роком все гострішою стає необхідність активної участі громадян у суспільному житті. Як би добре не працювала представницька демократія, місцева влада не може врахувати всі інтереси та потреби людей. Тому взаємодія влади та громадянського суспільства, що ініціює ініціативи «знизу», є потужним інструментом для ефективного вирішення місцевих проблем. Враховуючи актуальність цих питань для розвитку території, у 2015 р. за підтримки Польсько-українського фонду співробітництва України (ПАУСІ) було розпочато процес реформування місцевого бюджету [19]. Відповідно до нього громадяни мають можливість підтримати виділення бюджетних коштів шляхом створення власних проектів містобудування та голосування, а згодом впровадження передового досвіду за рахунок бюджетних коштів. Виходячи з накопиченого вітчизняного та зарубіжного досвіду, цей механізм розподілу фінансування, відомий як «державний бюджет участі», дає змогу кожному жителю мати право голосу та допомагає тим громадянам, які раніше не брали участі в роботі місцевого самоврядування, брати участь у місцевих проблемах. Для України партисипативне бюджетування є новим явищем у практиці міської демократії, тому в процесі партисипативного бюджетування виникає багато непорозумінь, як з боку населення, так і з боку влади. Слід зазначити, що розвитку бюджет участі приділено значну увагу в усьому світі, про що свідчать численні наукові роботи щодо формування теорій і концепцій, науково-методологічних засад та механізмів реалізації партиципаторних

бюджетів на підставі оцінки коротко- і довгострокових наслідків їх функціонування.

Бюджет участі досліджує велика кількість як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців, серед яких: Ш. Бланкарт [3], Х. Гілман [24], І. Кабаннес [23], Р. Масгрейв [6], Дж. Стігліц [21], Г. Л. Тенасе [26], А. Бояр [4], О. Волохов [8], О. Дем'янчук [11], О. Кириленко [14], О. Крилова [16], В. Писаренко [17] та ін. Набутий науковий доробок стосується передусім формування теоретичних засад функціонування процесу партиципаторного бюджетування, вирішення питань організації процесу бюджет участі, створення системи ефективної взаємодії громади та органів місцевої влади у бюджетному процесі, обґрунтування підходів до оцінювання наслідків впровадження партиципаторного бюджету.

Метою випускної кваліфікаційної роботи поглинення теоретичних засад проектування та розроблення рекомендацій щодо громадського проекту «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району м.Києва (створення зеленої зони відпочинку для дітей).

Поставлена мета зумовлює необхідність вирішення наступних завдань :

- Надати загальної характеристики Печерського району в м.Києва;
- проаналізувати існуючі проблеми ресурсного та фінансового забезпечення Печерського району в м. Києва;
- розробити громадський проект «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району м. Київ;
- запропонувати публічно-управлінські рішення щодо результатів реалізації проекту «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району в м.Києва .

Об'єктом дослідження є процес розроблення громадського проекту «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району в м.Києва.

Предметом дослідження виступає теоретичні та прикладні аспекти розроблення громадського проекту «Бюджет участі»

Робота складається зі вступу, двох розділів з підрозділами, висновків та рекомендацій, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг роботи складає 32 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ОЦІНКА ПРОБЛЕМ ФІНАНСОВОГО ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕЧЕРСЬКОГО РАЙОНУ м. КИЇВ

1.1. Загальна характеристика Печерського району м. Київ

Печерський район розташований в центральній частині міста Києва на правому березі р. Дніпро. Його межі визначені наступними об'єктами: залізничний міст, по залізниці до перетину з Бульваром Дружби Народів; Бульвар Дружби Народів; Либідська площа, непарна сторона Вул. Велика Васильківська, Вул. Хрещатик (за виключенням території Бессарабського ринку, Майдану Незалежності та Європейської площі); Володимирський узвіз по схилу до Паркової алеї; по Парковій алеї, яка веде до Паркового пішохідного мосту; Парковий міст; акваторія р. Дніпро. Таким чином, Печерський район має кордониз Шевченківським, Подільським, Дніпровським (по р.Дніпро) та Голосіївським районами міста.

Територія Печерського району займає 1955,48 га. На ній знаходяться:

- 9 площ – Арсенальна, Слави, Печерська, Лесі Українки, Великої Вітчизняної війни, Івана Франка, Палац спорту, Бессарабська, площа біля Маріїнського палацу;
- 6 бульварів - Лесі Українки, Дружби народів, М.Приймаченко, Липський, по вул. Басейній, по вул. Паркова дорога;
- 2 шосе
- Залізничне, Набережне;
- 207 вулиць, узвозів, проїздів, площ, провулків;
- 26 скверів, 7 парків - Хрещатий парк, Міський сад, Маріїнський парк, парк Вічної Слави, парк Аскольдова могила, Наводницький парк, Печерський ландшафтний парк.

Місто Київ, що існує з 482 року, почало розбудовуватися саме з території, яка нині входить до складу Печерського району міста Києва. Як внутрішньоміську адміністративно-територіальну одиницю Печерський район міста Києва було утворено в 1921 році.

Нині в Печерському районі проживає 126,2 тис. киян, де працюють близько 30 промислових підприємств, 28 науково-дослідних та проектних інститутів, 4 вищих навчальних заклади, 8 технікумів і професійно-технічних училищ, 15 загальноосвітніх шкіл, 1 вечірня школа, 2 спортивні школи та 17 дошкільних закладів. закладів, чотири госпіталі та один військовий госпіталь, п'ять поліклінік, заклади торгівлі та громадського харчування.

Печерський район багатий на культурно-мистецькі заклади: Український дім, Культурно-освітній та дозвіллєвий центр Збройних Сил України (Будинок офіцера), 9 національних музеїв, 21 бібліотека, 7 палаців і будинків культури, два театри та три студії. театри, 4 кінотеатри, Центральний культурно-розважальний парк, Українська національна філармонія, Міжнародний центр культури і мистецтв, дитяча картинна галерея та три дитячі музичні школи.

Печерський район є основним центром банківської сфери, страхових і нотаріальних послуг, засобів масової інформації, журналістики і видавничої справи в Україні, а також одним з найбільших центрів мистецтв. Творча індустрія така, як нові телепроекти, реклама, мода, дизайн та архітектура займають значну частку в економіці міста. Істотну роль в економіці міста відіграє туристичний бізнес, пов'язаний із прийомом гостей з України і зарубіжних країн, а також пов'язана з цим економічна активність у сфері обслуговування. Район володіє значною історико-культурною спадщиною, розвинутим сучасним мистецтвом та оздоровчою базою для формування туристичного продукту, для перетворення туризму у важливу галузь міської економіки.

Загальна кількість наявного населення Печерського району міста Києва станом на 5 грудня 2001 року за уточненими даними Всеукраїнського перепису населення становила 131,1 тис. осіб, в тому числі 61,3 тис. – чоловіки; 69,8 тис. – жінки.

Чисельність населення, яке постійно мешкає в Печерському районі міста Києва становила 124,8 тис. осіб, в тому числі 58,9 тис. – чоловіки; 67,9 тис. – жінки.

В табл. 1.1 здійснено аналіз вікового складу населення у Печерському районі м.Києва.

Таблиця 1.1

Віковий склад населення Печерського району в м.Києва

Все населення	Наявне населення	Постійне населення
Всього,	131126	124744
в тому числі у віці:		
0-4 років	3316	3182
5-9 років	3981	3935
10-14 років	5911	5828
15-19 років	15259	14896
20-24 років	13362	12823
25-29 років	8720	8151
30-34 років	8263	7778
35-39 років	8681	8115
40-44 років	9417	8792
45-49 років	8971	8447
50-54 років	9022	8431
55-59 років	6038	5685
60-64 років	9319	8761
65-69 років	5600	5320
70-74 років	5833	5504

Продовження таблиці 1.1

75-79 років	4998	4777
80-84 років	2547	2467
85-89 років	1544	1510
90-94 років	281	279
95-99 років	54	54
100 і старші	9	9

Джерело: за інформацією Головного управління статистики у м. Києві [23].

Станом на 1 березня 2018 року у Печерському районі загальна кількість наявного населення становить – 158584 осіб, чисельність постійного населення – 153861 осіб.

1.2. Існуючі проблеми ресурсного та фінансового забезпечення Печерського району м. Київ

За даними Департаменту економіки та інвестицій Печерська РДА:

- з 2018 по I квартал 2020 року відповідно до щоквартальної рейтингової оцінки діяльності РДА була серед лідерів (в більшості випадків 1 - 3 місця);
- згідно щомісячної оцінки діяльності РДА (запровадженій з квітня 2021 року) по результатах діяльності за 9 місяців 2021 року займає одне з останніх місць – 7 (помісячно місця розподілялися з 4 по 9).

Зокрема, негативну тенденцію продемонстрували такі показники:

- рівень розвитку капітальних видатків за рахунок коштів бюджету м. Києва на відповідний рік, передбачений Програмою економічного і соціального розвитку Києва: з 5 травня по 9 червня і липня;

- Відсоток звернень, які надійшли до КБУ «Київський контактний центр» від громадян щодо благоустрою міста: область опустилася з 4 місця у травні на 10 місце у червні та 9 місця у липні;

- якість та своєчасність показів Київської міської державної адміністрації на споживчому ринку: з 1-го місця в липні до останніх 10 місць у серпні;

- Кількість складених керівником житлово-комунального господарства адміністративних угод за порушення правил благоустрою м. Києва: з 2 травня по 6 червня та з 10 липня по вересень.

КБУ «Контактний центр міста Києва» також відмічає, що протягом трьох кварталів 2021 року відбулося поступове погіршення ефективності діяльності Печерської РДА, особливо по питанням «Житлового господарства» та «Благоустрою», що є неприйнятним, оскільки, у порівнянні з іншими районами надходить менше скарг (враховуючи найменшу кількість населення), а відсоток їх виконання є найнижчим та постійно знижується.

Зокрема, наприклад, протягом зазначеного періоду:

- надійшло 7653 звернення громадян з питань рейтингових показників житла, - Печерський район за 9 місяців 2021 року займав переважно нижнє 6-8 місце районів;

- Надійшло 2225 скарг на питання покращення, - Значне погіршення ефективності в області - Рейтинги коливалися від 3 до 10 (червень, липень - 10 і 9).

Загалом у Печерському районі значно зросла кількість звернень та скарг громадян, свідчать дані Управління з питань звернень громадян та Київського міського контактного центру.

Отже, комунальні підприємства становили високу частку від загальної кількості скарг (40% - 71,9%) і демонстрували стабільне зростання, також поступово збільшуються скарги на озеленення.

Побудова гістограми, яка дозволяє порівняти динаміку звернень та скарг громадян по Печерському району в м.Києва (рис 1.2).

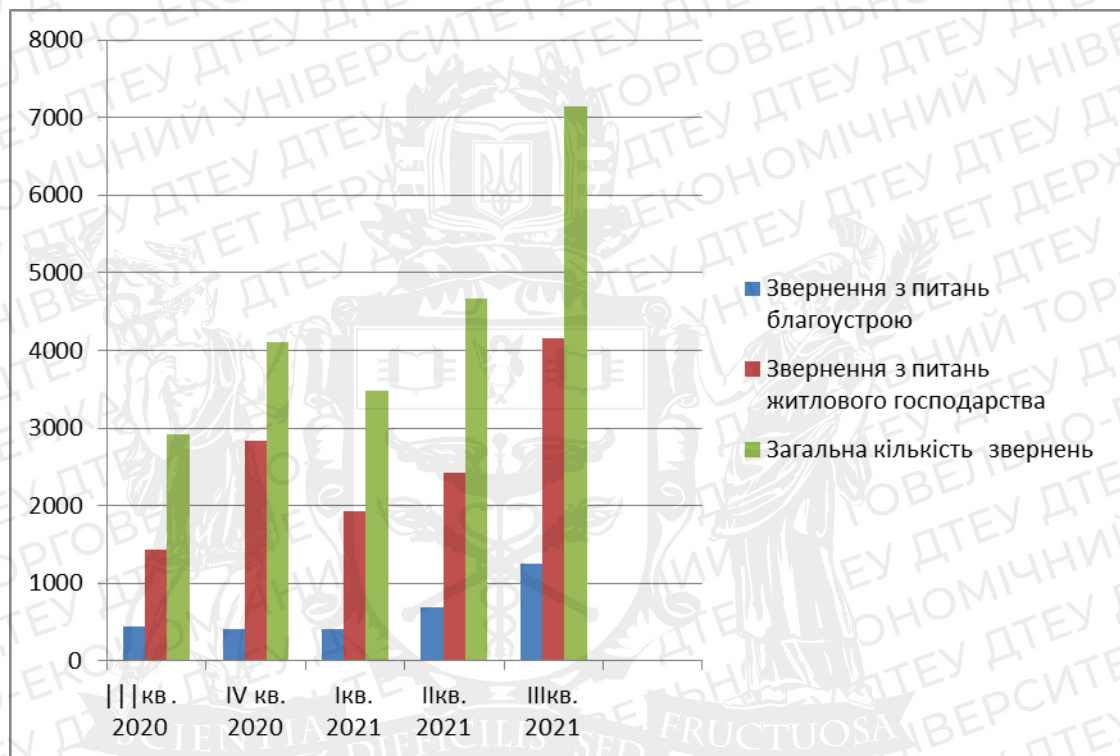

Рис.1.2 Динаміка звернень та скарг громадян по Печерському району в м. Києва за III кв.2020 - III кв.2021року.

Джерело: узагальнено автором за [23].

На нашу думку, наведена вище інформація свідчить про те, що люди все більше незадоволені, особливо коли йдеться про житло.

Крім того, з метою оперативного виявлення проблем у соціально-економічному розвитку Київської області, Київська міська державна адміністрація розпорядженням від 24.03.2021 р. № 258 запровадила щоквартальний моніторинг соціально-економічного розвитку м. Києва. регіон.

За даними Міністерства економіки України, у рейтингу 6 основних напрямків моніторингу за I квартал і I півріччя 2021 року Печерська держадміністрація посіла 8-е та 9-е місце знизу.

У рамках моніторингу область показала найгірші результати за перше півріччя 2021 року за такими показниками: житлово-комунальні послуги; місцеві фінанси; реальний сектор економіки; соціальний розвиток та ринок праці; освіта.

Крім того, за даними галузі за I півріччя 2021 року погіршилися такі показники:

- Місцеві фінанси: Одним із районів з найнижчим рівнем виконання доходів загального фонду бюджету міста Києва є Печерський район (57,2%).

- Споживчий ринок: Обсяг роздрібної торгівлі у січні-березні поточного року був одним із найменших міст області (1902,9 млн. грн.), у порівнянні з відповідним періодом минулого року роздрібний товарообіг зменшився на 85,2%.

- Житлові та комунальні послуги: неорганізована та пасивна діяльність з озеленення в районах з найнижчими показниками.

Крім того, за даними Міністерства економіки України, станом на 1 жовтня 2021 року в управлінні держадміністрації Печерської області перебуває 91 юридична особа, у тому числі бюджетні – 78, госпрозрахункові – 13 підприємств.

Господарською діяльністю займається 9 підприємств, 2 з них ліквідуються з 2018 року, 2 взагалі не звітують перед управлінням, оскільки не здійснюють діяльність, враховуючи звільнення всіх працівників та керівництва, – стурбовані у відомстві. ситуація на Печерську За останніми даними балансова вартість активів цих 2 підприємств становить 62,7 млн. грн.

Крім того, слід зазначити, що приватні підприємства за 9 місяців 2021 року:

- 22% від загального обсягу отриманих доходів (36,8 млн. грн.) були нижчими від запланованих;
- 67% (6 під-в) активних компаній не є прибутковими, лише одна отримує чистий прибуток;
- Загальний фінансовий результат був збитковим у розмірі 8,2 млн грн, при плановому прибутку 27100 грн;
- порівняно з відповідним періодом минулого року загальний збиток зріс на 29% (до 6,3 млн грн);
- Лише внесок у 11,9тис. грн було сплачено до бюджету Києва.

У ході дослідження встановлено, що такі умови в Печерській області призводять до:

- Неефективні та завідомо незаконні управлінські рішення, прийняті керівництвом Печерської РДА;
- Недбалість/неналежне оформлення розпорядчих документів, у тому числі КМДА;
- Неналежне оформлення/невиконання власних розпорядчих документів;
- низька дисципліна виконання;
- Відсутність ефективної системи внутрішнього контролю, небажання встановлювати тощо.

Місцеві фінанси відіграють важливу роль у забезпеченні фінансової безпеки держави, що з однієї з найважливіших складових економічної безпеки країни. Фінансова безпека має вирішальне значення у функціонуванні економічної системи загалом, впливає на всі сфери

суспільного життя . Без її забезпечення неможливе досягнення як поточних , так і перспективних загальнонаціональних цілей розвитку.

Таблиця 1.2

Стаття	Код рядка	ЗВІТНІЙ РІК, ТИС.ГРН			ВІДНОСНЕ ВІДХИЛЕННЯ , %	
		2020	2019	2018	2019 до 2018	2020 до 2019
1	2	3	4	5	6	7
ДОХОДИ						
<i>Доходи від обмінних операцій</i>		-	-	-	-	-
Бюджетні асигнування	2010	856 079 352	780 855 124	31284480	0,4	9,1
Доходи від надання послуг (виконання робіт)	2020	11 004 127	16 393 809	-	-	15
Доходи від продажу активів	2030	71 094	32 497	-	-	4,6
Фінансові доходи	2040	-	-	-	-	-
Інші доходи від обмінних операцій	2050	3 048 076	6 946 048	186038	0,2	23
Усього доходів від обмінних операцій	2080	870 202 649	804 227 478	31470518	0,4	9,2
<i>Доходи від необмінних операцій</i>						
Податкові надходження	2090	-	-	-	-	-
Неподаткові надходження	2100	-	-	-	-	-
Трансферти	2110	-	-	-	-	-
Надходження до державних цільових фондів	2120	-	-	-	-	-
Інші доходи від необмінних операцій	2130	8 126 913	6 655 200	-	-	8,2
Усього доходів від необмінних операцій	2170	8 126 913	6 655 200	-	-	8,2
Усього доходів	2200	878 329 562	810 882 678	31470518	0,4	9,2
ВИТРАТИ						
<i>Витрати за обмінними операціями</i>		-	-	-	-	-
Витрати на виконання бюджетних програм	2210	858 068 987	769 344 384	32470518	0,4	10
Витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	2220	14 423 720	16 143 432	-	-	11,1
Витрати з продажу активів	2230	-	2 635	-	-	-
Фінансові витрати	2240	-	-	-	-	-

Джерело: складено за [23].

Проаналізувавши фінансову звітність можна зробити висновок ,що у 2020 році збільшився дохід порівняно з 2019 року на 9,2% , а сума доходів 878329562 тис.грн.

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПРОЕКТУ «БЮДЖЕТ УЧАСТІ» НА ПРИКЛАДІ ПЕЧЕРСЬКОГО РАЙОНУ м. КИЇВ

2.1. Розроблення громадського проекту «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району м. Київ (створення «зелена зона» відпочинку для дітей)

Тверський тупик – вулиця в Печерському районі міста Києва, місцевість Саперне поле. Пролягає від вулиці Іонна Павла II до кінця забудови. Межує з історико-архітектурною пам'яткою - Нова Печерська фортеця (XVIII–XIX століття), Васильківське укріплення.

Територія є некомфортною, і небезпечною тому не використовується мешканцями прилеглих будинків.

Протягом 2015-2020 рр. щодо збереження і розвитку території було проведено більше десятка акцій, робочих зустрічей з пропозиціями:

- зберегти історичну територію від незаконної забудови;
- навести лад з незаконними боксовими гаражами і цегляними сараями;
- створити сквер вздовж валу.

Підстава для проектування надала Київської міської ради (КМДА) від 15 листопада 2016 року N 413/1417 «Про надання статусу скверу земельними ділянками біля будинків N 6/8, N 9 та N 10 на вул. Тверський тупик у Печерському районі м. Києва»

Проект: "Відновлення частини Васильківського валу Печерської фортеці і створення скверу. Проект передбачає прибирання території від будівельного сміття, засипання ям, озеленення схилів валу та дератизація ділянки біля нього. Планується перетворити занедбану та небезпечну ділянку на затишний сквер для прогулянок, занять спортом, активного та тихого відпочинку. Працюючи над концепцією, потрібно враховувати, що сквер розміщений в історичній місцевості з архітектурними пам'ятками. Особливість ділянки – сусідство з кріпосними валами.

Площа ділянки під капітальний ремонт – 1,6945 га. Сквер поділено на прогулянкову та спортивну зони. У кожній з них потрібно відобразити елементи, пов'язані із нашою історією — відповідні інформаційні стенди, стилізовані ігрові елементи.

Родзинкою скверу мають стати чагарникові 3D-моделі, які повторюватимуть контури Києво-Печерської цитаделі, Васильківського, Госпітального та Звіринецького укріплень.

При розробці проєктної документації потрібно врахувати маломобільних груп населення, відвідувачів різного віку. Розподілити елементи функціональних зон з урахуванням протяжності території, за принципом найкращої досяжності для цільових груп.

Функціональні зони:

1. Зона прогулянкова загальна, що поєднує головною периметральною прогулянковою алеєю частини паркового типу, туристичного типу. У складі зони виділити відокремленої доріжки для руху велосипедистів та ролерів з велопарковками, поєднаний з велоструктурою району.

2. Зона спортивних майданчиків. Передбачити багатофункціонального майданчику з влаштування спортивного гумовим покриттям можливість розміщення майданчику та з тренажерами.

3. Майданчик для проведення суспільних заходів (майстер-класів з художниками)

4. Обслуговуюча зона у складі:

- громадська вбиральня;
- павільйон садівника всесезонного використання з побутовим приміщенням персоналу, майданчиком заряджання електромобілів обслуговування;
- майданчик збору сміття природного походження з накриттям .

Влаштування навігаційно – інформаційних знаків споруд.

Технічні вимоги до архітектурних рішень благоустрою та озеленення.

Проективне рішення з влаштуванням покриттів доріжок буде

застосовуватися із матеріалів модульного типу з елементів мощення, чи технологій монолітних покриттів, що розраховані навантаження від механізованого прибирання та перевезення технологічних вантажів, для проведення робіт з ремонту та обслуговування інженерних мереж і споруд.

Для відведення зливових вод зі дорожньо-стежкової мережі буде застосовуватися лотки при необхідності з влаштуванням локальної очисної споруди поверхневих стоків перед скидом, також і поверхневого типу, із застосуванням технічних рішень з попереднього очищення при відведенні на газон.

Розміщення систем відеоспостереження з розміщення тривожної кнопки у сквері. В конструкціях покриттів передбачити технічні рішення з подальшого неруйнівного прокладання інженерних мереж. Врахувати потреби різних верств населення, в тому числі осіб з обмеженими можливостями.

Влаштування покриття доріжок і майданчиків передбачити з урахуванням механізованого прибирання території парку.

При облаштуванні інженерних систем, зовнішнього освітлення та ін. поливу, перевагу обладнанню з майданчиків для спорту, надавати антивандальному підвищеними параметрами безвідмовної роботи при використанні, з екологічних матеріалів.

Озеленення у загальній системі зовнішнього благоустрою має велике значення. Перш за все зелені насадження значно зменшують наявність пилу й диму в повітрі міста, відіграють роль своєрідного фільтру.

Газон знаходиться в незадовільному стані, відсутній регулярний полив і догляд. Тому необхідна повна його реконструкція. Аналіз зелених насаджень показав, що їх розміщення, групування не відповідають загальним закономірностям архітектурно – планувального рішення. Потрібно збільшити асортимент рослин, бордюр із самшиту відновити додаванням випавших рослин, створити новий газон, щоб підкреслити декоративний вигляд усіх функціональних зони.

Врахувати влаштування газонів та квітників, підсіпку рослинного шару ґрунту квітників - 50 см., рекомендованого складу для газонів - 30 см, Посадкові ями для дерев та кущів передбачити з уточненням їх розмірів відповідно до агротехнічних вимог, посадкову ґрунтову суміш добирати відповідно до агротехнічних вимог вирощування обранх порід.

В таблиці .2.2 здійснено аналіз розташування Тверського тупика

Таблиця 2.2

Сильні сторони	Слабкі сторони
- зручне розташування (центр міста) - пам'ятник національного значення - музей "Київська Фортеця" - відведена частина межуючої території - нововиявлена археологічна пам'ятка – патерна - тихе місце - КНУКіМ та КУК (культурний відпочинок) - сильна, згуртована Громада мікрорайону - майстерні Спілки художників і скульпторів - залученість депутатів різних рівнів - пішохідна доступність для мешканців мікрорайону	- зручне розташування (центр міста) - КНУКіМ та КУК - можливі конфлікти із відвідувачами (студентами) - межуючі території з різним статусом/різні власники (Київська фортеця, ОСББ, Поплавський, Київенерго і тд) - немає навігації - межує з нерухомістю - в занедбаному/аварійному стані, на місці яких забудовник планує побудувати ЖК - межує з територією, на якій розташовані незаконні боксові гаражі, на цю територію видано МУО НАН України під будівництво - територія бар'єрна (важко доїхати, проїхати)

Джерело: узагальнено автором за [5].

Opportunities (Можливості):

- створення інклюзивного громадського простору
- об'єднання в єдину рекреаційну зону частин скверу інших прилеглих ділянок (вали Васильківського укріплення, територія НАН, частина пам'ятки уздовж гуртожитку Університету культури і далі і т.д.)
- відкриття туристичного маршруту до комплексної пам'ятки
- Васильківське укріплення Київської фортеці, в т.ч. до нововиявленої патерни
- сценарії перебування + логістика (в т.ч. транспортна) та навігація.
- влаштувати багатофункціональний мікро ХАБ (каварна, туалет, пост охорони, та ін.) - задля догляду за територією - створення зрозумілої навігації.

2.2. Етапи та результати реалізації проекту «Бюджет участі» для поліпшення інфраструктури Печерського району м. Київ

Необхідно пам'ятати, що громадське бюджетування має характер циклічного процесу – його окремі етапи пов'язані між собою, а результати кожного попереднього етапу впливають на формування наступного і разом складають єдине ціле.

Рисунок 2.2 Етапи Громадського бюджету [14]

На нашу думку, Громадський бюджет працює ефективно тоді, коли проекти, що реалізуються з його використанням, відповідають потребам мешканців, які є зацікавленими особами. Процес Громадського бюджетування включає в себе цілий ряд принципів та цінностей, завдяки яким відбувається справжнє спільне визначення мешканцями форми місцевої громади і які є виразом інноваційного та відкритого способу мислення стосовно розвитку громади. Реалізація проекту забезпечить залучення широкого кола дітей різних вікових груп та гостей міста до активного, навчального, розвивального і змістовного відпочинку. Вдале розташування майданчика в центральній частині міста біля скверу Тверський тупик забезпечить виконання принципу загальнодоступності.

Цільова аудиторія проекту всі мешканці району. Чисельність населення, яке постійно мешкає в Печерському районі міста Києва становила 124,8тис. осіб, в тому числі 9,8тис – діти .

Побудована гістограма дозволяє проаналізувати вікову аудиторію ігрового майданчику на вул. Тверський тупик у Печерському районі м. Києва.(рис 2.2)

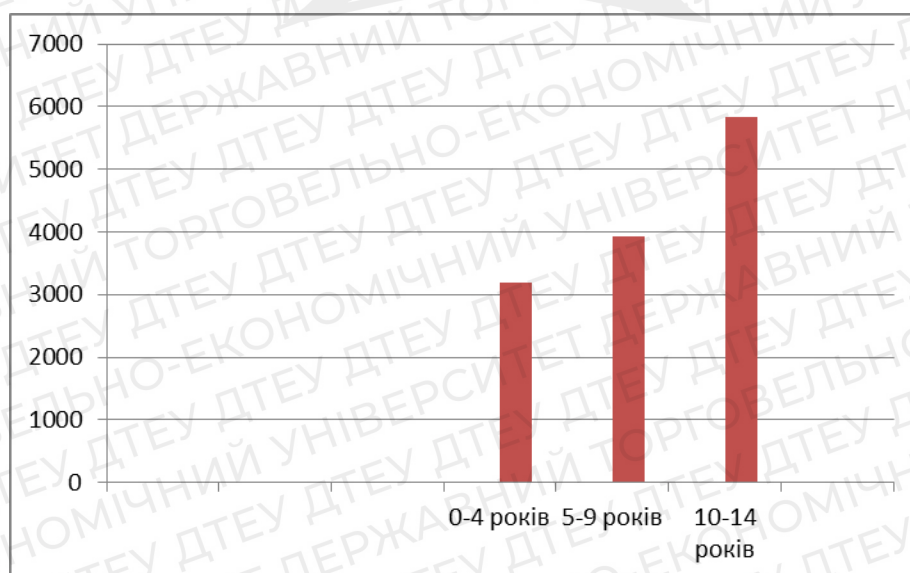

Рис. 2.2. Вікова аудиторія ігрового майданчику на вул. Тверський тупик у Печерському районі м. Києва

Джерело: складено автором за [23].

Для того, щоб створити бюджет проекту потрібно знайти площу дитячого ігровий майданчик на 320 місць.

Визначаємо кількість групових майданчиків на території скверу за формулою

$$n_{з.м} = \frac{n_{\text{дм}}}{N_{\text{гп}}^{\text{гп}}} = \frac{320}{20} = 16,$$

де $n_{\text{дм}}$ – кількість місць, $n_{\text{дм}} = 320$ місць;

$N_{\text{гп}}^{\text{гп}}$ – кількість дітей, $N_{\text{гп}}^{\text{гп}} = 20$ дітей.

Визначаємо площу групових майданчиків за формулами:

- для дітей ясельного віку

$$S_{з.м}^{\text{я}} = S^{\text{я}} \times N_{\text{гп}}^{\text{гп}} = 8 \times 20 = 160 \text{ м}^2,$$

де $S^{\text{я}}$ – площа групового майданчика на одну дитину ясельного віку, м^2 , складає $S^{\text{я}} = 8 \text{ м}^2$;

- для дітей дошкільного та шкільного віку

$$S_{з.м}^{\text{д}} = S^{\text{д}} \times N_{\text{гп}}^{\text{гп}} = 7,5 \times 20 = 150 \text{ м}^2,$$

де $S^{\text{д}}$ – площа групового майданчика, м^2 , на одну дитину дитину, становить $S^{\text{д}} = 7,5 \text{ м}^2$.

Визначаємо площу загального ігрового майданчика за формулою:

$$S_{з.м}^{\text{і}} = S^{\text{і}} \times N_{\text{гп}}^{\text{гп}} = 2 \times 160 = 320 \text{ м}^2,$$

Площа ігрового майданчику для дітей становить 320 кв.метрів, що дозволяє створити бюджет проекту з урахування площі забудови.

Розробка бюджету проекту планувати, щоб вони могли задовольнити потреби у фінансових ресурсах протягом усього періоду реалізації проекту.

Для цього складають бюджет проекту - план, який виражається у кількісних показниках і відображає витрати, необхідні для досягнення поставленої мети.

У бюджеті відбиваються оцінені результати скоригованого календарного плану та стратегії реалізації проекту.

Бюджет проекту є основою для встановлення завдань окремим виконавцям, на загальному бюджеті базуються їх плани. Тобто, бюджет проекту - це план дій, крім того, це інструмент для керівництва та контролю. Порівнюючи фактичні показники з запланованими, можна здійснювати так званий бюджетний контроль фірми.

Календар реалізації бюджету має три рівні.

На першому рівні послідовно підсумовують кошторисну вартість усіх робіт календарного плану і будують інтегральну криву освоєння коштів протягом усього періоду реалізації проекту. При цьому розглядають альтернативні варіанти планування витрат: за ранніх і пізніх термінів початку робіт і усереднений варіант розподілу витрат у часі.

На другому рівні визначають джерела надходження коштів (власні, залучені через емісію акцій, кредитні тощо) для реалізації проекту і конкретизують терміни фінансування окремих етапів реалізації проекту.

На третьому рівні розраховують реальну вартість реалізації проекту для його замовника (власника) з урахуванням вартості грошей у часі. Система контролю за бюджетом має бути простою, за умови забезпечення всіх осіб, які приймають рішення, своєчасною і повною інформацією.

Сутність контролю полягає в тому, щоб об'єктивно виявити наявні дестабілізаційні чинники і спрогнозувати можливість їх появи. Тільки в цьому разі при виникненні відхилень від плану й бюджету можна вчасно вжити коригуючі заходи.

Бюджет проекту ігрового майданчику для дітей на вул. Тверський тупик у Печерському районі м. Києва»(табл. 2.3)

Таблиця 2.3

Назва	Штук	Вартість (грн)
Виготовлення проектної документації (5%)	1	40000
Ігровий комплекс для дітей з ОФП Казка	1	227500
Корзина для кидків для дітей з інвалідністю Кіндербум E15	1	3437
Карусель для дітей з інвалідністю Кіндербум E14	1	45167
Качелі для дітей з інвалідністю BruStyle DI01101 вартістю	1	19745
Гойдалка "Гніздо -2"	1	26500
Вуличний спортивний комплекс комбінований Brustyle SG307	1	67336
Лавка паркова (з спинкою 1,5 м)	3	3450
Урни	2	2350
Травмобезпечне гумове покриття для спортивного майданчика (гумова плитка), 320м2	1	100000
Вирівнювання та підготовка території, 320м2	1	70000
Інфляція (5%) вартістю	1	55000
Монтаж обладнання (25%) вартістю	1	85000

Джерело : розроблено автором.

Загальна вартість проекту створення ігрового майданчику для дітей -754 735 гривень.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У випускній кваліфікаційній роботі обґрунтовано й розроблено пропозиції щодо напрямів удосконалення інфраструктури Печерського району в місті Києва.

1.Печерський район Києва як адміністративно-територіальну одиницю створено у 1921 році. Він найменший за територією та населенням район столиці, розташований у центральній частині міста. Району володіє значною історико-культурною спадщиною, розвинутим сучасним мистецтвом та оздоровчою базою для формування туристичного продукту, для перетворення туризму у важливу галузь міської економіки.

2.Фінансового забезпечення Печерського району в м. Києва з 2019року по 2020 року збільшилось на 9,2%, порівнюючи з 2018 по 2019 року 0,4%, що засвідчує покращення фінансових доходів Печерської районної адміністрації та дає змогу розвиватися в економічному плані .

3. Розроблення громадський проект бюджет участі для поліпшення інфраструктури Печерського району м. Київ, дає змогу населенню активно участувати в житті країни , Тому взаємодія між владними структурами і громадянським суспільством, де ініціатива подається «знизу», є потужним інструментом, що дозволяє ефективно вирішувати локальні проблеми.

4.Процес прийняття управлінських рішень передбачає врахування інтересів громадян , суб'єктів господарювання та суб'єктів державного управління на різних рівнях управління країною. Під час розробки проекту , було враховано цільову аудиторію ігрового майданчика , кількість місць та бюджет проекту.

Список використаних джерел та літератури

1. Андрійчук Т. С. Партисипаторна та деліберативна демократія в сучасному політичному дискурсі // Політичне життя. 2019. - № 1. - С. 45-51.
2. Бліщук К. Нові підходи в управлінні публічними фінансами. Ефективність державного управління. 2017. Вип.1(50) Ч2. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_50/fail/26.pdf
3. Бугай Т.В. Бюджетний процес в Україні: теоретичний аспект. Глобальні та національні проблеми економіки. Електронне наукове фахове видання. URL: <http://global-national.in.ua>
4. Бюджет участі в містах України: регіональний розріз Громадський простір: веб-сайт. URL:<https://www.prostir.ua/?news=byudzhet-uchasti-v-mistahukrajiny-rehionalnyj-rozriz>
5. Тверський тупик // [Булиці Києва. Довідник](#) / за ред. [А. В. Кудрицького](#). — К. : «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1995. — С. 220. — ISBN [5-88500-070-0](#).
6. Бюджетний кодекс України. Закон України від 06 лютого 2020 року № 2456-VI.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
7. Дем'янчук, О. І. Інноваційні методи управління місцевими бюджетами України / О. І. Дем'янчук // Вісник ОНУ ім. О. І. Мечникова. – 2016. – № 1. – С. 190–194.
8. Бюджетний кодекс України. Закон України від 06 лютого 2020 року № 2456-VI.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
9. Вінниченко Н.В. Система управління бюджетом: наукові основи, сучасні тенденції, світовий досвід: монографія. Суми. СДУ.2017 URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/67805/1/Vynnychenko_upravlinnia.pdf

10. Власенко С. Оптимізаційні напрямки демократизації державного управління України. Ефективність державного управління. 2016. Вип.3(48) Ч2. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnistvo_1/edu_48/fail/35.pdf
11. Впровадження та удосконалення Громадського бюджету – практичні рекомендації: посібник URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/PB_Guide.pdf
12. Деніс О.В. Проблеми правового регулювання партиципаторних (громадських) бюджетів в Україні. Правові новели. 2018. №4. URL: http://www.legalnovels.in.ua/journal/4_2018/25.pdf
13. Хижняк М. О. Партиципативні практики як форма соціальної взаємодії суб'єктів / М. О. Хижняк // Virtus: Scientific Journal. – № 38. – 2019. – С. 198- 200.
14. Хижняк М. О. Партиципативні практики як форма взаємодії місцевих органів влади з городянами / М. О. Хижняк // Тези доповідей XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Український південь: сучасні соціокультурні виклики регіону та тенденції змін» (6-9 червня 2019 р.). – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. – С. 59-61
15. Татарин Н.Б., Войтович В.В. Місцеві бюджети як фінансова база місцевого самоврядування. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017. Вип. 11. С. 159-162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2017_11_37
16. Станіславчук Н.О., Дем'янишина О.А., Мовчанюк А.В. Партиципаторне бюджетування як інноваційний механізм управління. Економіка і суспільство. 2018. № URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/15_ukr/113.pdf
17. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 02.04.2020 № 280/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
18. Положення про Громадський бюджет Києва. /Київська міська рада: вебсайт. URL: <https://kmr.gov.ua/uk/provisions-public-budget>

- 19.Плоский К., Донос Л Упровадження та вдосконалення Громадського бюджету: практичні рекомендації /посібник. Київ. 2019 URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/485/Public_Budget_2019.pdf
- 20.Плоский К.В. Аналітичний звіт «Патиципаторний бюджет». URL: http://www.pauci.org/upload/files/Participatory_Budget_dec2016.pdf
- 21.Писаренко В. П. Впровадження партисипативного бюджету. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2016. №1-2. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/VPDAA_2016_1-2_12
- 22.Дяченко С.А. Партисипативний бюджет як інструмент підвищення ефективності управління місцевими фінансами України. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2019. Том 30 (69) № 1 URL:<https://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/7.pdf>
- 23.Печерська района державна адміністрація в м.Києва : веб-сайт. URL: <https://pechersk.kyivcity.gov.ua/content/dokumenty.html>.
- 24.Досвід громадських бюджетів ОТГ Чернігівщини: від перших спроб до системної діяльності. Громадські ініціативи: веб-сайт. URL:: <http://ngonetwork.org.ua/dosvid-gromadskyyh-byudzhety-otg-chernigivshhyny-vid-persh-yh-sprob-do-systemnoyi-diyalnosti/>
- 25.Деніс О.В. Проблеми правового регулювання партиципаторних (громадських) бюджетів в Україні. Правові новели. 2018. №4. URL: http://www.legalnovels.in.ua/journal/4_2018/25.pdf
- 26.Громадський бюджет Києва. KyivSmart City: веб-сайт. URL: <https://gb.kyivcity.gov.ua/>
- 27.Глущенко Ю.А. Партиципаторний бюджет як інноваційний інструмент управління на місцевому рівні. Вісник НАДУ при Президентові України : зб. наук. праць. Київ, 2017 URL:: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/793>

28.Стельмашов А. Чи буде у Києві шкільний громадський бюджет?

Укрінформ: веб-сайт URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-kyiv/2868603-ci-budev-kievi-skilnijgromadskij-budzet.html>

29.Школа ГБ. Громадський бюджет Київ: веб-сайт Київ URL:

<https://cid.center/gb-school/>

30.Юхименко П. І. Теорія фінансів : підручник / за ред. проф. В. М.

Федосова, С. І. Юрія. – URL:: <https://core.ac.uk/download/pdf/32613769.pdf>

31.Харечко Ю.А. Дослідження проблем організації і реалізації бюджетного процесу в Україні URL:: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/>

32.Фундація україно польської співпраці. PAUCI: веб-сайт URL:
<http://www.pauci.org/>

ЛОДАТКИ

Додаток А

Завідуючу кафедри
публічного управління
та адміністрування
Новіковій Н. П.

Заява

Я, Мазура Анастасія Василівна, повідомляю,
що за результатами проведення самостійної
перевірки з використанням програмно-технічних
засобів у наданій випускній кваліфікаційній
роботі на тему: "Розроблення громадського
проекту "Триггер участі" не міститься
емісійів академічного плагіату. У випадках
використання прямих заозвигень з друкованих
та електронних джерел, вказані відновідні
посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому
та електронному варіантах. Електронна
версія моєї роботи ідентична з друкованою.

10 червня 2022 року

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу Мазюри Анастасії Василівни на тему:
«Розроблення громадського проекту «Бюджет участі»»
виконаної на здобуття ОС «Бакалавр»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
у Державному торговельно-економічному університеті

Представлена на рецензію випускна кваліфікаційна робота носить актуальний характер, відрізняється своєчасністю, оскільки присвячена питанням сталого розвитку спроможних територіальних громад, розташованих в малих містах і сільській місцевості, на прикладі Печерської районної в місті Києві державної адміністрації, яка є прикладом успішної спроможної територіальної громади.

У процесі аналізу автором використовувалися теоретичні методи дослідження на основі використання Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», метод аналізу, синтезу, індукції та дедукції, порівняння, графічні методи, які дали змогу отримати синтезоване уявлення про досліджуваний об'єкт і водночас наочно показати його складові.

Метою дослідження є аналіз процесів децентралізації та процесу утворення спроможної територіальної громади, а також розроблення дорожньої картки підвищення рівня спроможності об'єднаної територіальної громади. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, переліку посилань на використані інформаційні джерела та додатки.

Перший розділ висвітлює питання Оцінки проблем фінансового та ресурсного забезпечення Печерського району в м.Київ.

У другому розділі визначено Публічно-управлінські рішення щодо розроблення громадського проекту «Бюджет участі» на прикладі Печерського району в м.Київ.

Випускна кваліфікаційна робота відповідає вимогам, виконана у повному обсязі і заслуговує на оцінку «відмінно». А її автор Мазюра Анастасія Василівна на отримання кваліфікації бакалавра відповідно до обраної спеціальності.

Рецензент
Голова РДА

Кондрашова Н.М

Згода

Я, Мазюра Анастасія Василівна, цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему:

"Розроблення громадського проекту

"Хочет участі несу повну відповідальність за достовірність, повноту та повноту поданої у роботі інформації, подна частина роботи не була опублікована, за винятком випадків, коли робиться намірне підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не містяться державної таємниці або інформації для суцільного користування.

Цим засвідчую, що подна частина цієї роботи не була опублікована нію раніше.

Я даю згоду на те, що моя робота буде направлена в інституційний депозитарій Державного торговельно-економічного університету для забезпечення в базі даних для майбутньої перевірки інформації.

10 серпня 2022 року

Мазюра А.В.